

Wzmocnienie procesów przymusowej restrukturyzacji w Polsce

Październik 2022

Przesłanki *resolution*, czyli co musi się stać, aby uruchomić przymusową restrukturyzację

W przypadku gdy łącznie spełnione są warunki:

1

podmiot krajowy jest zagrożony upadłością

2

brak jest przesłanek wskazujących, że możliwe działania nadzorcze lub działania podmiotu krajowego pozwolą we właściwym czasie usunąć zagrożenie upadłością

3

działania wobec podmiotu krajowego konieczne są w interesie publicznym

BFG wydaje **decyzję o wszczęciu wobec podmiotu krajowego przymusowej restrukturyzacji** albo decyzję o umorzeniu lub konwersji instrumentów kapitałowych (art. 101 ust. 7 Ustawy o BFG)

* **Fundusz**, przed wydaniem decyzji, **zasięga opinii Komisji Nadzoru Finansowego** w zakresie spełnienia przesłanek, o których mowa w pkt. 1 i 2 powyżej. Komisja Nadzoru Finansowego przekazuje opinię w **terminie 5 dni roboczych**.

Co to znaczy, że podmiot jest zagrożony upadłością (*failing or likely to fail*)...

Podmiot uznaje się za zagrożony upadłością w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z następujących okoliczności (art. 101 ust. 3 Ustawy o BFG):

występują przesłanki uznania, że podmiot **nie będzie spełniał warunków prowadzenia działalności** w stopniu uzasadniającym uchylenie albo cofnięcie zezwolenia na utworzenie banku

aktywa podmiotu **nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań** albo występują przesłanki uznania, że aktywa podmiotu nie wystarczą na zaspokojenie jego zobowiązań

podmiot **nie reguluje swoich wymagalnych zobowiązań** albo występują przesłanki uznania, że nie będzie ich regulował

kontynuacja działalności podmiotu **wymaga zaangażowania nadzwyczajnych środków publicznych, np. w formie:**

- ▶ gwarancji rządowej w celu zabezpieczenia instrumentów wsparcia płynności udostępnionych przez banki centralne na ich warunkach
- ▶ gwarancji rządowej dotyczącej nowo wyemitowanych zobowiązań
- ▶ zasilenia funduszy własnych lub nabycia instrumentów kapitałowych po cenach i na warunkach, które nie dają przewagi danej instytucji

Wystandaryzowane instrumenty przymusowej restrukturyzacji w reżimie *banking recovery & resolution* (BRRD)

01

02

03

04

PRZEJĘCIE PRZEDSIĘBIORSTWA	INSTYTUCJA POMOSTOWA	UMORZENIE LUB KONWERSJA ZOBOWIĄZAŃ	WYDZIELENIE AKTYWÓW
▶ BFG (Fundusz) może wydać decyzję o przejęciu przez podmiot przejmujący, bez konieczności uzyskania zgody właścicieli, dłużników lub wierzycieli podmiotu w restrukturyzacji. ▶ Sprzedaż instytucji (pełna lub częściowa na warunkach handlowych) ▶ Podmiot przejmujący wstępuje w miejsce podmiotu w restrukturyzacji w zakresie przejętych praw majątkowych (dotyczy także koncesji, ulg, zezwoleń) i związanych z nimi zobowiązań. Podmiot przejmujący nie odpowiada za zobowiązania podatkowe.	▶ Fundusz może utworzyć instytucję pomostową w formie spółki kapitałowej. ▶ Przedsiębiorstwo instytucji pomostowej, jej akcje albo udziały powinny być zbyte w okresie 2 lat od dnia rozpoczęcia działalności. ▶ Instytucja pomostowa wstępuje w miejsce podmiotu w restrukturyzacji w zakresie przejętych praw majątkowych i związanych z nimi zobowiązań. Instytucja pomostowa nie odpowiada za zobowiązania podatkowe podmiotu w restrukturyzacji. ▶ Tymczasowy środek w celu utrzymania czynności krytycznych.	▶ BFG może, bez zgody właścicieli oraz wierzycieli podmiotu w restrukturyzacji, dokonać: ▶ Umorzenia lub konwersji zobowiązań w celu dokapitalizowania podmiotu w restrukturyzacji. ▶ Umorzenia lub konwersji zobowiązań przenoszonych do instytucji pomostowej w celu wyposażenia jej w fundusze własne. ▶ Umorzenia lub konwersji zobowiązań przenoszonych w ramach instrumentu wydzielenia praw majątkowych bądź przejęcia przedsiębiorstwa.	▶ BFG może dokonać wydzielenia praw majątkowych do istniejącego lub nowoutworzonego podmiotu, pod pewnymi warunkami. ▶ BFG tworzy podmioty przejmujące wydzielone prawa majątkowe w formie spółki kapitałowej. ▶ Transfer aktywów o wysokim ryzyku do publicznego przedsiębiorstwa zarządzania aktywami. ▶ Instrument musi być użyty z innymi instrumentami.

Cztery instrumenty przymusowej restrukturyzacji uznaje się za główne i najbardziej powszechne i mogą być stosowane zarówno oddzielnie, jak i wspólnie przez BFG w celu spełnienia celów przymusowej restrukturyzacji

Zastosowanie rządowych instrumentów stabilizacji finansowej („wzmocnienie” procesu *resolution* w trybie ustawy o rekapitalizacji niektórych instytucji)

Rządowe instrumenty stabilizacji finansowej

W razie **wystąpienia kryzysu systemowego, w celu zapobieżenia likwidacji podmiotu objętego** postępowaniem przymusowej restrukturyzacji BFG może zastosować rządowe instrumenty stabilizacji finansowej.

Rządowe instrumenty stabilizacji finansowej stosuje się jeżeli zastosowanie instrumentów przymusowej restrukturyzacji, nie byłoby wystarczające do:

1. uniknięcia znacznych negatywnych skutków dla stabilności finansowej lub
2. ochrony interesu publicznego, w przypadku gdy podmiot, otrzymał wcześniej nadzwyczajne wsparcie płynności lub jeżeli publiczne wsparcie kapitałowe zostało wcześniej udzielone w odniesieniu do instrumentu tymczasowej własności publicznej.

Zastosowanie rządowych instrumentów stabilizacji finansowej może nastąpić wyłącznie:

1. gdy wobec podmiotu wydano uprzednio decyzję o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji,
2. gdy w celu pokrycia strat lub podniesienia funduszy własnych podmiotu dokonano umorzenia lub konwersji instrumentów lub zobowiązań, w wysokości co najmniej 8% zobowiązań ogółem powiększonych o fundusze własne

Instrument 1: Publiczne wsparcie kapitałowe

- ▶ Zastosowanie publicznego wsparcia kapitałowego polega na objęciu lub nabyciu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I lub instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I, lub instrumentów w kapitale Tier II.
- ▶ Organ sprawujący nadzór właścicielski, zbywa te instrumenty, gdy pozwalają na to warunki rynkowe i finansowe. Zbycie może nastąpić wyłącznie na rzecz podmiotów, na które nie zostają przenoszone prawa udziałowe w ramach instrumentu tymczasowej własności publicznej

Instrument 2: Tymczasowa własność publiczna

- ▶ Zastosowanie instrumentu tymczasowej własności publicznej polega na przeniesieniu całości praw udziałowych podmiotu na rzecz:
 1. państwowej osoby prawnej;
 2. spółki, w której Skarb Państwa ma pozycję dominującą;
 3. spółki prawa handlowego, w której podmiotami dominującymi są podmioty wskazane w pkt 1 lub 2.
- ▶ Przeniesienia praw udziałowych **dokonuje BFG w drodze decyzji**. Z dniem doręczenia decyzji zostaje zakończona przymusowa restrukturyzacja. Decyzja jest ostateczna i podlega natychmiastowemu wykonaniu.
- ▶ Przeniesienie praw udziałowych nie wymaga zgody właścicieli, dłużników ani wierzycieli podmiotu przejmującego prawa udziałowe.
- ▶ KNF, biorąc pod uwagę sytuację finansową podmiotu przejmującego prawa udziałowe, może udzielić zezwolenia temu podmiotowi na czasowe niespełnianie wymogu połączonego bufora.
- ▶ Podmiot przejmujący prawa udziałowe jest obowiązany zarządzać podmiotem objętym instrumentem tymczasowej własności publicznej w sposób zapewniający pokrycie z uzyskanych przychodów kosztów działalności oraz zobowiązań.
- ▶ Po ustaniu przesłanek zastosowania rządowych instrumentów stabilizacji finansowej podmiot przejmujący zbywa prawa udziałowe, jeżeli jest to uzasadnione warunkami rynkowymi i finansowymi.

Inicjatywa polskich banków komercyjnych ws. utworzenia prywatnego systemu ochrony (instytucjonalnej)

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 9 czerwca 2022 r. jednogłośnie zatwierdziła projekt umowy przedłożony jej przez 8 polskich banków, wyrażając tym samym zgodę na utworzenie pierwszego prywatnego systemu ochrony instytucjonalnej zrzeszającego banki komercyjne. Dobrowolne uczestnictwo w systemie ma być uzupełnieniem systemu gwarantowania depozytów BFG i **zapewnić dodatkowe środki dla banków, które będąc w trudnej sytuacji finansowej mogą potrzebować wsparcia.**

Korzyści wynikające z uczestnictwa w systemie

Prywatny system ochrony instytucjonalnej banków komercyjnych stanowi mechanizm mający na celu poprawę wypłacalności oraz zapobieganie upadłości instytucji kredytowych. Pozytywny wpływ tej inicjatywy objawia się także wsparciem stabilności oraz redukcją ryzyka systemowego w całym sektorze bankowym. Co więcej banki zrzeszone w systemie ochrony banków komercyjnych mogą korzystać także z:

- ▶ możliwości obniżenia składek na prowadzony przez BFG system gwarantowania depozytów,
- ▶ możliwości zaliczenia wydatków na system ochrony w koszty uzyskania przychodów instytucji.

Cele systemu ochrony

1 | Zapewnienie płynności i wypłacalności banków uczestników na warunkach i w zakresie określonym w umowie systemu ochrony.

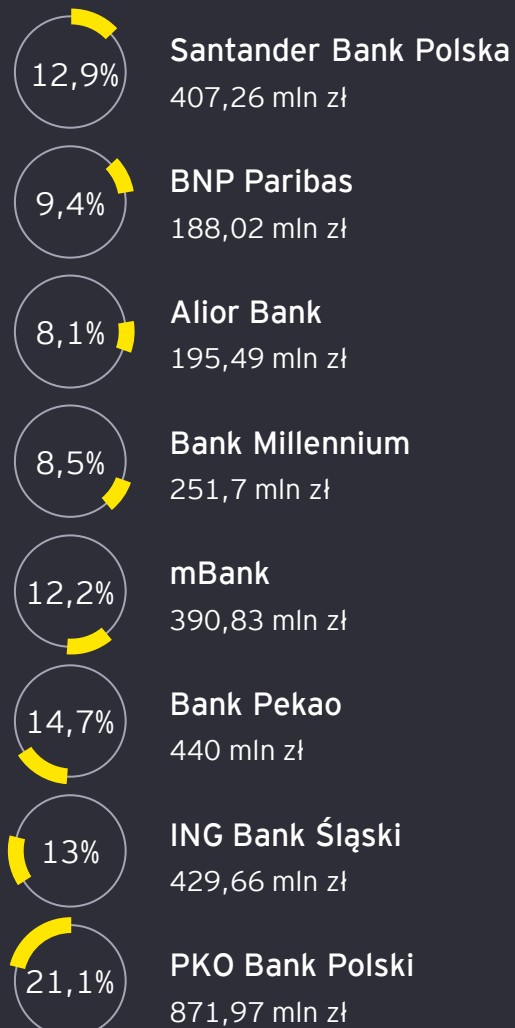
2 | W przypadku banków działających w formie spółki akcyjnej, wspieranie:

- ▶ prowadzonej przez BFG przymusowej restrukturyzacji banku
- ▶ przejęcia banku na podstawie Art. 146b ust. 1 Prawa Bankowego.

Warunki uczestnictwa w systemie

Uczestnik systemu ochrony wnosi w terminie 30 dni od dnia przystąpienia do tego systemu na fundusz pomocowy utworzony w jednostce zarządzającej wpłatę w wysokości nie mniejszej niż 0,3 proc. kwoty środków gwarantowanych uczestnika systemu ochrony objętego obowiązkowym systemem gwarantowania depozytów BFG.

Udziały i wpłaty banków

Funkcjonowanie systemu ochrony banków komercyjnych i jego potencjalne znaczenie w procesach przymusowej restrukturyzacji

CELE, NARZĘDZIA

Cel powołania: utrzymanie stabilności finansowej oraz zmniejszenia ryzyka zaangażowania funduszy publicznych lub prawdopodobieństwa ich zaangażowania wobec sektora finansowego, wsparcie prowadzonej przez BFG przymusowej restrukturyzacji.

Narzędzia: udzielanie pożyczek, gwarancji i poręczeń na warunkach określonych w umowie systemu ochrony.

Wsparcie może być udzielone w związku z przejęciem banku, o którym mowa w art. 146b ust. 1 ustawy Prawo bankowe (w drodze decyzji KNF) lub przejęciem banku, o którym mowa w art. 174 ust. 1 ustawy o BFG (przejęcie w ramach instrumentu przymusowej restrukturyzacji)

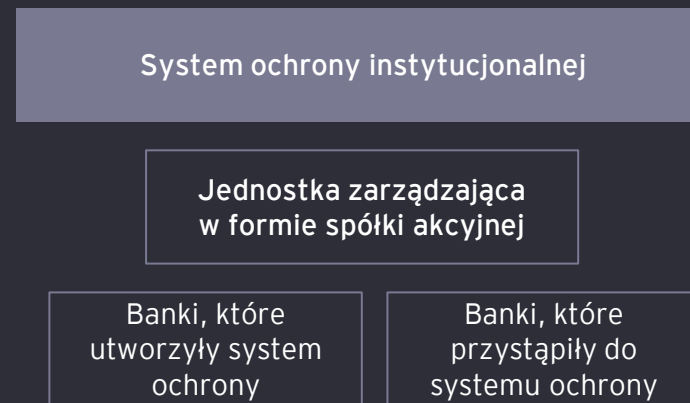
WARUNKI UDZIELENIA WSPARCIA

Wsparcie, może być udzielone w związku z przejęciem lub przymusową restrukturyzacją.

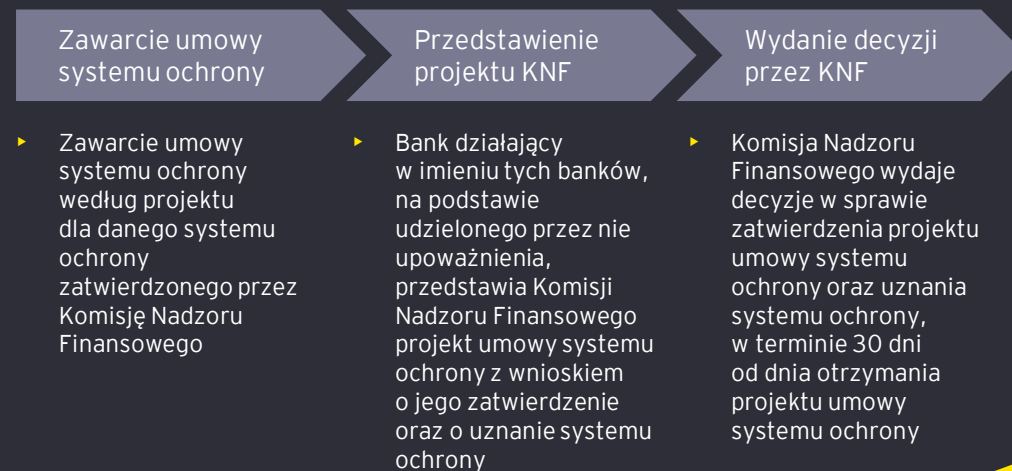
Jednostka zarządzająca może udzielić pomocy lub wsparcia, o ile spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- ▶ zapobiegnie to ryzyku upadłości jednego z uczestników systemu ochrony,
- ▶ pozwoli na spełnienie przez uczestnika systemu ochrony wymogów regulacyjnych,
- ▶ wsparcie byłoby udzielone w przypadkach, o których mowa w art. 130b ust. 2., tj. w sytuacji wszczęcia przymusowej restrukturyzacji lub przejęcia banku będącego spółką akcyjną.

UCZESTNICY SYSTEMU OCHRONY INSTYTUCJONALNEJ

PROCES UTWORZENIA

EY | Building a better working world

Celem działalności EY jest budowanie lepiej funkcjonującego świata - poprzez wspieranie klientów, pracowników i społeczeństwa w tworzeniu trwałych wartości - oraz budowanie zaufania na rynkach kapitałowych.

Wspomagane przez dane i technologię, zróżnicowane zespoły EY działające w ponad 150 krajach, zapewniają zaufanie dzięki usługom audytorskim oraz wspierają klientów w rozwoju, transformacji biznesowej i działalności operacyjnej.

Zespoły audytorskie, consultingowe, prawne, strategiczne, podatkowe i transakcyjne zadają nieoczywiste pytania, by móc znaleźć nowe odpowiedzi na złożone wyzwania, przed którymi stoi dziś świat.

Nazwa EY odnosi się do firm członkowskich Ernst & Young Global Limited, z których każda stanowi osobny podmiot prawny. Ernst & Young Global Limited, brytyjska spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji (company limited by guarantee) nie świadczy usług na rzecz klientów. Informacje na temat sposobu gromadzenia przez EY i przetwarzania danych osobowych oraz praw przysługujących osobom fizycznym w świetle przepisów o ochronie danych osobowych są dostępne na stronie [ey.com/pl/pl/home/privacy](https://www.ey.com/pl/pl/home/privacy). Firmy członkowskie EY nie prowadzą praktyki prawniczej, jeśli jest to zabronione przez prawo lokalne.

Aby uzyskać więcej informacji, wejdź na www.ey.com/pl

© 2022 EYGM Limited.
Wszelkie prawa zastrzeżone.

Niniejsza publikacja została sporządzona z należytą starannością, jednak z konieczności pewne informacje zostały podane w skróconej formie. W związku z tym publikacja ma charakter wyłącznie orientacyjny, a zawarte w niej dane nie powinny zastąpić szczegółowej analizy problemu lub profesjonalnego osądu. EY nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek straty powstałe w wyniku czynności podjętych lub zaniechanych na podstawie niniejszej publikacji. Zalecamy, by wszelkie przedmiotowe kwestie były konsultowane z właściwym doradcą.

